

ZAPROSZENIE

**Towarzystwo Kultury Języka
Instytut Języka Polskiego Uniwersytetu Warszawskiego
Burmistrz Miasta i Gminy Łosice
Starostwo Powiatowe w Łosicach
Łosicki Dom Kultury oraz Fundacja Języka Polskiego**

serdecznie zapraszają na ogólnopolską konferencję naukową

DIALOG POKOLEŃ W JĘZYKU OGÓLNYM I RÓŻNYCH ODMIANACH POLSZCZYZNY

która odbędzie się w dniach 23–24 lipca 2024 r. w Łosickim Domu Kultury
Łosice, ul. Marszałka Piłsudskiego 4

Program

Wtorek, 23 lipca 2024 r.

9.30 – 9.50 – Uroczyste otwarcie konferencji połączone z wernisażem wystawy „Słowa
ocalone od zapomnienia” w holu Łosickiego Domu Kultury

OBRADY PLENARNE

KONFLIKT CZY DIALOG POKOLEŃ?

9.50 – 10.10 – **Elżbieta Wierzbicka-Piotrowska (UW)** – Różnice pokoleniowe w
komunikacji językowej i ich wpływ na zmiany systemowe współczesnej
polszczyzny

10.10 – 10.30 – **Anna Tyrpa (IJP PAN)** – Młodość i starość według mieszkańców wsi

10.30 – 10.50 – **Jarosław Łachnik (UW)** – Dialog pokoleń? Neologizmy opisujące osoby
młode (młodsze) i stare (starsze) oraz odnoszące się do tych osób – próba
analizy leksykalnej.

10.50 – 11.10 – **Dyskusja**

11.10 – 11.30 – **Przerwa na kawę**

OBRADY W SEKCJACH

SŁOWNIKI A DIALOG POKOLEŃ

	SEKCJA A SŁOWNIKI OBRAZEM PRZEMIAN	SEKCJA B SŁOWNIKI WYZNACZAJĄCE DROGĘ POROZUMIENIA
11.30 – 11.50	Halina Pelcowa (UMCS) – „Proste nazywanie” w dialogu pokoleń	Dorota Ochmann (UJ) – Czy porozumienie jest możliwe? Słownik jako mediator między pokoleniami
11.50 – 12.10	Stanisław Cygan (UJK – Kielce) – Przejawy świadomości językowej mieszkańców regionu lubelskiego zawarte w <i>Tekstach gwarowych</i> (XII tom <i>Słownika gwar Lubelszczyzny</i> H. Pelcowej)	Dorota Rembiszewska (IS PAN) – Lokalny słownik gwarowy – remedium na dialog międzypokoleniowy?
12.10 – 12.30	Paweł Ostaszewski (ZS – Platerów) – Projekt słowniczka gwarowego Ziemi Łosickiej	Milena Wojtyńska-Nowotka (IJP PAN) – Hipokoristika w <i>Słowniku Gwar Ostródzkiego, Warmii i Mazur</i>
12.30 – 12.50	Dyskusja	Dyskusja
13.00 – 14.00	PRZERWA OBIADOWA	

OBRADY W SEKCJACH

JĘZYKOWY OBRAZ ŚWIATA – WARTOŚCIĄ PONADPOKOLENIOWĄ?

	SEKCJA B JĘZYK LITERATURY	SEKCJA B JĘZYK LITERATURY
14.00 – 14.20	Justyna Kobus (UAM) – Nazwy chmur w języku mieszkańców wielkopolskich wsi	Lucyna Bagińska (TKJ) – Nazwy barw w ekfrazach dwóch poetek z różnych pokoleń, piszących o tym samym obrazie – systematyka, kategoryzacja, konceptualizacja
14.20 – 14.40	Błażej Osowski, Katarzyna Zagłoba (UAM) – Co wybrane książki kucharskie mówią nam o słownictwie kulinarnym Wielkopolski?	Marta Kwiatkowska (UŁ) - Obraz kobiety w społeczności słowiańskiej na podstawie <i>Starej baśni</i> Józefa Ignacego Kraszewskiego
14.40 – 15.00	Katarzyna Nowak (UW) – Między ustami a brzegiem pucharu – naczynia związane z alkoholem w słowniku warszawskim i wileńskim	Natalia Namielska (UŁ) - Język pogańskich czarownic na podstawie postaci Starej Słaboniowej w powieści <i>Stara Słaboniowa i spiękladuchy</i> oraz Horpyny w <i>Ogniem i mieczem</i> Henryka Sienkiewicza
15.00 – 15.20	Dyskusja	Dyskusja

OBRADY PLENARNE

KULTUROWE UWARUNKOWANIA DIALOGU POKOLEŃ

- 15.20 – 15.40 – **Artur Czesak (UJ)** – Zespół regionalny i sceniczna obecność kultury tradycyjnej jako przestrzeń międzypokoleniowego dialogu
- 15.40 – 16.00 – **Renata Kucharzyk (IJP PAN)** – Dawne ludowe zwyczaje weselne w ocenie młodego pokolenia – aspekty kulturowe i językowe
- 16.00 – 16.40 – **Tomasz Rokosz (KUL)** – Mistrz i uczeń – muzyczne aspekty dialogu pokoleń
- 16.40 – 17.00 – **Dyskusja**

17.00 Występ Zespołu Pieśni i Tańca Ziemi Łosickiej pod kierownictwem Mirosława Odoziewskiego

Środa, 23 lipca 2024 r.

OBRADY PLENARNE

TRADYCYJNE WARTOŚCI A NOWOCZESNOŚĆ

- 9.30 – 9.50 – **Kazimierz Sikora (UJ)** – W obronie polskiej grzeczności
- 9.50 – 10.10 – **Anna Dąbkowska (UW)** – Czy internauci są na ty z politykami w mediach społecznościowych?
- 10.10 – 10.30 – **Katarzyna Sobolewska (IJP PAN)** – Zagadki ludowe, czyli ciągłość i zmiana w języku i kulturze
- 10.30 – 10.50 – **Jolanta Szarlej (UBB)** – Językowy obraz DZIEWICY – źródła oraz współczesny kształt w różnych odmianach polszczyzny
- 10.50 – 11.10 – **Dyskusja**
- 11.10 – 11.30 – **Przerwa na kawę**

OBRADY W SEKCJACH

STAŁOŚĆ I ZMIENNOŚĆ JĘZYKA

	SEKCJA A JĘZYKOWE ZRÓŻNICOWANIE ŚRODOWISKOWE I REGIONALNE	SEKCJA B NEOLOGIZMY I ZAPOŻYCZENIA
11.30 – 11.50	Łukasz Wnuk (UW) – Mechanizmy kreowania międzypokoleniowej wspólnoty dyskursu na przykładzie wybranych jednostek nominalnych współczesnego polskiego języka motoryzacyjnego	Ewa Masłowska - Matka – Madka – <i>Furiatka</i> w dyskursie społecznościowym. Dialog pokoleniowy czy ideologiczny?
11.50 – 12.10	Jakub Sroka (UŁ) – „Wyjść stąd można tylko przez komin...” – o frazeologii obozowej na podstawie wspomnień byłych więźniów lagru na Majdanku	Przemysław Megger (UW) - <i>Neosędziowie</i> i <i>neo-KRS</i> . O wartości emocjonalnej nowych wyrazów złożonych z częścią <i>neo-</i>
12.10 – 12.30	Alicja Dzieciół (UW) – Profesjolekt medyczny na bloku ortopedycznym – ujęcie funkcjonalne	Katarzyna Sicińska (UŁ) – <i>Adoracja, adoracia, adoracja...</i> O czym mówią historykowi języka zapożyczenia łacińskie na <i>-yja -ija</i> zawarte w osiemnastowiecznym tekście
12.30 – 12.50	Paweł Szutow (UW) – Język wilamowski kiedyś a dziś – od najstarszych zabytków po stan współczesny	Józef Porayski-Pomsta (UW) – <i>Zapożyczenia z języka francuskiego w Słowniku warszawskim</i>
12.50 – 13.10	Dyskusja	Dyskusja
13.15 – 14.00	PRZERWA OBIADOWA	

	SEKCJA A WZORCE SŁOWOTWÓRCZE	SEKCJA B WZORCE KULTUROWE
14.00 – 14.20	Jerzy Sierociuk (UAM) – Słowotwórstwo gwarowych apelatywów – na przykładzie nazw ‘tego, który wszystko robi lewą ręką’	Agata Łojek (UW) – Od metryk do megabajtów: Antropoteka. Daleszycka baza nazwisk jako innowacyjne narzędzie badawcze w antroponomastyce historycznej
14.20 – 14.40	Irena Jaros (UŁ) – Jakimi przymiotnikami określa się w polszczyźnie ludzi lubiących pracować?	Marta Szelenbaum (UW) – Z pokolenia po kolei na pokolenie? O uwarunkowaniach społeczno-kulturowych w rozwoju kompetencji narracyjnej dzieci w wieku przedszkolnym
14.40 – 15.00	Mateusz Gromulski (UW) – Analiza dialektyzmu <i>piecuch</i> jako przykładu zapożyczenia wewnętrznego w polszczyźnie	Anna Hryniewicka (APS) – Przemiany cywilizacyjne wyzwaniem dla współczesnej edukacji
15.00 – 15.20	Dyskusja	Dyskusja

OBRADY PLENARNE

METODOLOGIA BADAŃ JĘZYKOZNAWCZYCH W KONTEKŚCIE DIALOGU POKOLEŃ

15.20 – 15.40 – **Iwona Nowakowska-Kempna (UJD Częstochowa)** – Regionalizm – nowe ujęcie, stare problemy

15.40 – 16.00 – **Alina Kępińska (UW)** – O kategorii męsko- i niemęskoosobowości w gwarach polskich.

16.00 – 16.40 – **Zygmunt Galecki (KUL)** – Podlasie w badaniach językoznawczych i interdyscyplinarnych (na wybranych przykładach)

16.40 – 17.00 – **Dyskusja**

17.00 – 17.15 – **Zamknięcie obrad i podsumowanie konferencji**

17.30 – **Spektakl teatralny pt. "Mój Chopin" w wykonaniu aktorów teatru amatorskiego „Dram-Pol”**

